

ΠΕΠΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Είναι το σύνολο των οργάνων που συμμετέχουν στην διαδικασία της πέψης που είναι η λειτουργία του πεπτικού και περιλαμβάνει: α) την πρόσληψη των τροφών, β) την διάσπασή τους στα επιμέρους συστατικά, γ) την απορρόφηση των θρεπτικών ουσιών, δ) τον σχηματισμό και την αποβολή των κοπράνων.

A. ΠΕΠΤΙΚΟΣ ΣΩΛΗΝΑΣ (η οδός που ακολουθούν οι τροφές από την αρχική πρόσληψη στο στόμα μέχρι την τελική αποβολή των αχρήστων υπολειμμάτων στον πρωκτό).

1. **Στοματική κοιλότητα** (περιέχει τα δόντια, την γλώσσα κ.λ.π.)
2. **Φάρυγγας** (ρινοφάρυγγας – στοματοφάρυγγας και λαρυγγοφάρυγγας):
βρίσκεται πίσω από την ρινική, στοματική κοιλότητα και τον λάρυγγα).
3. **Οισοφάγος** (τραχηλική – θωρακική – διαφραγματική και κοιλιακή μοίρα).
4. **Στομάχι**
 - Δύο στόμια: *οισοφαγικό* και *πυλωρικό* (προς το 12δάκτυλο).
 - Τέσσερα τμήματα:
 - i *Θόλος* (πάνω)
 - ii *Σώμα* (μεσαίο και μεγαλύτερο τμήμα)
 - iii *Άντρο* (κάτω)
 - iv *Πυλωρικός σωλήνας* (τα δύο αυτά τμήματα (iii και iv) μπορεί να θεωρηθούν σαν ένα ενιαίο (πυλωρικό άντρο).

5. Λεπτό έντερο

i. *Δωδεκαδάκτυλο*: Το αρχικό μικρό τμήμα του λεπτού εντέρου μετά από το στομάχι. Σε αυτό καταλήγουν τα υγρά που παράγουν το ήπαρ και το πάγκρεας.

ii. *Ελικώδες έντερο*: Αποτελείται από πολυάριθμες εντερικές έλικες και σε αυτό γίνεται κυρίως η απορρόφηση των θρεπτικών ουσιών. Εκτείνεται από το τέλος του δωδεκαδακτύλου μέχρι την ειλεοτυφλική βαλβίδα (αρχή παχέος εντέρου) και έχει μέσο μήκος 6 μέτρα.

- *Νήστιδα*: (κεντρικότερο τμήμα - μετά το 12κτυλο).
- *Ειλεός*: (περιφερικότερο τμήμα – πριν το παχύ έντερο).

6. **Παχύ έντερο**: (από την ειλεοτυφλική μέχρι τον πρωκτό – μέσο μήκος 1,5 μέτρο)
Σε αυτό γίνεται περιορισμένη απορρόφηση και ο σχηματισμός των κοπράνων.

- *Τυφλό** (μαζί με την σκωληκοειδή απόφυση)
- *Κόλον* (ανιόν, εγκάρσιο, κατιόν και σιγμοειδές).
- *Ορθό ή απευθυσμένο* (καταλήγει στον πρωκτό)

B. ΑΔΕΝΕΣ ΠΕΠΤΙΚΟΥ (παράγουν υγρά που βοηθούν στην πέψη)

- i) Διφυείς (διπλοί): **Σιελογόνοι** (σίελο) - *Παρωτίδα*
 - *Υπογνάθιος*
 - *Υπογλώσσιος*
 (βρίσκονται και οι τρεις κοντά στην στοματική κοιλότητα)

- ii) Μονοφυείς (μονοί): **Ήπαρ****(χολή)

Πάγκρεας*** (παγκρεατικό υγρό)

(βρίσκονται και οι δύο στην άνω κοιλία, το *ήπαρ* στο δεξιό και κεντρικό τμήμα και λίγο στο αριστερό, το *πάγκρεας* πίσω από το στομάχι σε οριζόντια θέση από δεξιά (12δάκτυλο) μέχρι αριστερά (σπλήνας).

* Το τυφλό θα μπορούσε να υπαχθεί στο κόλον, αποτελώντας το 1^ο τμήμα του.

** Το ήπαρ έχει πολλές άλλες λειτουργίες καθώς σε αυτό καταλήγουν (με την πυλαία φλέβα) τα προϊόντα της πέψης και μεταβολίζονται εκεί.. Αποκαλείται «χημικό εργαστήριο του σώματος».

*** Το πάγκρεας είναι ταυτόχρονα αδένας *εξωκρινής* (δηλαδή παράγει το παγκρεατικό υγρό) και *ενδοκρινής* (παράγει μία ορμόνη, την ινσουλίνη).